

صلاة الإجارة:

نماز استیجاری:

س ۱۳۶ / أعطاني احد المؤمنین مبلغاً قدره (۱۰) آلاف فقط، عن بدل استئجار الصلاة عن والده المتوفى، فما حكم هذه الأمانة ؟

پرسش ۱۳۶:

یکی از مؤمنان مبلغ ۱۰ هزار به عنوان اجرت نماز پدر فوت شده اش به من داده است. حکم این امانت چیست؟

ج/ أخذ الأجرة مقابل الصلاة والصيام نيابة عن الميت باطل، حيث لا توجد نية قربة إلى الله سبحانه في هكذا صلاة أو صيام، فهو لولا الأجرة لما صلى ولما صام نيابة عن هذا الميت، فصلاته وصيامه قربة للمال لا لله سبحانه، وإذا لم يوجد الابن الأكبر الذي يجب عليه قضاء ما في ذمة الوالدين، أو كان موجوداً ولم يستطيع قضاء ما في ذمتها ولم يوجد متبرع لأداء ما في ذمة الميت من صلاة وصيام، يتصدق عن الميت عن كل يوم صيام بمد من الطعام، وعن صلاة اليوم والليلة بمد من الطعام، فهذا المبلغ يعمل به بحسب ما تقدم من التفصيل، والحمد لله.

پاسخ:

دریافت اجرت در برابر نماز خواندن یا روزه گرفتن به نیابت از مرده باطل است چرا که در چنین نماز و روزه ای نیت نزدیک شدن به خداوند سبحان نیست؛ زیرا اگر اجرتی نباشد برای این متوفی نمازی خوانده و روزه ای گرفته نمی شود؛ بنابراین چنین نماز و روزه ای با نیت نزدیکی به مال انجام می شود نه با نیت نزدیکی به خداوند. اگر مرده پسر بزرگی - که قضای آنچه بر ذمه والدینش است بر او واجب باشد - نداشته باشد و یا پسری دارد ولی توانایی قضای آنچه بر ذمه شان است را نداشته باشد و داوطلبی هم یافت نشود که ذمه این متوفی را بری کند، به جای هر روز روزه یک مد طعام و به جای نماز یک شبانه روز نیز یک مد طعام صدقه بدهد و با این مال براساس تفصیلی که پیش تر گفته شده است عمل نماید. والحمد لله.

س ۱۳۷ / وما مضى من هذا العمل والمال مقابله كيف هو ؟

پرسش ۱۳۷:

و حکم آنچه در گذشته انجام شده و مالی که در مقابلش گرفته شده، چگونه است؟

ج/ لا شيء عليكم فيما أدبتم من صوم وصلاة مقابل أجر فيما مضى إن كنتم تجهلون أنها بدعة ولم تشرع في قرآن أو سنة عن النبي ﷺ وأهل بيته ﷺ.

پاسخ:

در آنچه از نماز و روزه در برابر دریافت اجرت قبلاً ادا کرده‌اید، چیزی بر شما نیست، اگر نمی‌دانستید که اینها بدعت است و در قرآن یا سنت منقول از پیامبر (صلی الله علیه وآله وسلم) و اهل بیت او (علیه السلام) تشریح نشده است.

أما ما قبضتم عنه أجر من صوم وصلاة عن الأموات (الذين ماتوا على ولاية حجة الله في زمانهم أو من تجهل حالهم) ولم تؤدوه فيمكنكم التصدق عن الميت بالمبلغ كما تقدم.

آنچه به عنوان اجرت که به جهت ادای روزه و نماز برای اموات دریافت کرده‌اید (کسانی که بر ولایت حجت خدا در زمانشان مردند یا کسانی که وضعیت آنها را نمی‌دانید) و آنها را ادا ننموده‌اید، می‌توانید مبلغ را همان‌گونه که گفته شد به نیابت از مرده صدقه بدهید.

ويمكنكم أيضاً قضاء الصلاة والصوم عن الأموات الذين قبضتم أجراً عن القضاء عنهم فيما مضى (إن كنتم تجهلون أن الصلاة والصوم مقابل الأجر بدعة)، ولكن الآن تنوي القضاء عنهم قربة إلى الله لا لأجل الأجر الذي قبضته فيما مضى.

همچنین می‌توانید آنچه از قضای نماز و روزه برای اموات که در گذشته به جا آورده و در برابرشان اجرت دریافت کرده‌اید (اگر نمی‌دانستید که دریافت اجرت در برابر قضای نماز و روزه بدعت است) اشکالی ندارد اما اکنون می‌توانید قضای ایشان را با نیت نزدیکی به خداوند به جا آورید نه در برابر مالی که قبلاً به عنوان اجرت دریافت کرده‌اید.

وبالنسبة لقضاء الصلاة فالقضاء في ليلة ثلاث وعشرين من رمضان يعدل ألف شهر، فلو كان في ذمة شخص مثلاً سنة قضاء أو عشر سنين أو حتى ألف شهر يكفيه قضاء يوم واحد في ليلة القدر.

در خصوص قضای نماز، قضا در شب بیست و سوم ماه رمضان برابر با هزار ماه است، و اگر بر ذمه شخصی به عنوان مثال دو سال یا ده سال یا حتی هزار ماه نماز قضا باشد، قضای یک روز در شب قدر، او را کفایت می کند.

س ۱۳۸ / ماذا إذا لم يكن المكلف يعلم بالحكم وكان قد صرف الأموال التي استلمها عن الميت سواء كانت عن صوم أو صلاة ؟

پرسش ۱۳۸:

اگر مکلف حکم را نداند و اموالی که از طرف میت چه در برابر نماز و چه در برابر روزه دریافت کرده است را مصرف نموده باشد، حکمش چیست؟

ج / إذا كان فقيراً ومحتاجاً للمال وقد صرفه على طعامه وطعام عياله فهو صدقة عن الميت بقضاء ما في ذمته من صلاة أو صيام، وإن كان غنياً فعليه أن يتصدق بالمال عن الميت كما هو مبين في أجوبة سابقة.

پاسخ:

در صورتی که او فقیر و محتاج بوده و آن مبلغ را برای غذای خودش یا خانواده اش خرج کرده باشد، آن اموال صدقه از طرف مرده در عوض قضای نماز و روزه ای که برعهده اش می باشد محسوب می گردد؛ اما اگر بی نیاز می باشد همان طور که در پاسخ های پیشین بیان شد. بر او واجب است آن اموال را از طرف مرده صدقه دهد.

س ۱۳۹ / وهل أخذ الأجرة مقابل قراءة القرآن كذلك ؟

پرسش ۱۳۹:

و آیا گرفتن اجرت در برابر خواندن قرآن نیز همان حکم را دارد؟

ج / أخذ الأجر على قراءة القرآن بصوت (جهراً) جائز حتى وإن لم يحضرها أحد من الإنس فإنه يحضرها من لا ترونه من مؤمني الجن.

پاسخ:

دریافت اجرت در برابر قرائت قرآن با صدای بلند جایز است، حتی اگر انسانی حضور نداشته باشد؛ چرا که کسانی از مؤمنان جنی که دیده نمی‌شوند حضور خواهند داشت.

* * *